

Qəhrəmanova Aytəkin Məmiş qızı

Tarix üzrə fəlsəfə doktoru

Kafedra müdiri, 0,5 ştat müəllim

e-poçt: QehrenovaAytekin@nmi.edu.az

Qəhrəmanova Aytəkin Məmiş qızı 1962-ci il fevral ayının 16-da Şahbuz rayonunun Şahbuz kəndində anadan olub. 1968-ci ildə Şahbuzkənd tam orta məktəbin 1-ci sinifinə daxil olub, 1978-ci ildə orta məktəbi bitirib. 1980-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin Kitabxanaçılıq fakültəsinə daxil olub, 1985-ci ildə həmin fakültənin “Yüksək ixtisaslı kitabxanaçı-biblioqraf” ixtisasını bitirib. 2005-ci ildə Naxçıvan Dövlət Universitetinin nəzdində fəaliyyət göstərən “Aspirantura” şöbəsinə daxil olub, 2009-cu ildə “Etnoqrafiya, etnologiya və antropologiya” ixtisasını bitirib. 2010-cu ildə “Cəlil Məmmədquluzadə yaradıcılığında etnoqrafiya məsələsi” mövzusunda dissertasiya işini müdafiə edib tarix üzrə fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsi alıb. 1 monoqrafiya və 4 həmmüəllif olduğu kitab müəllifidir. 70 elmi məqalənin müəllifidir.

1.Əmək fəaliyyəti: 01.09.1978-01.10.1979-cu illərdə Şahbuz rayon Statistika şöbəsində Operator, 16.10.1985-31.08.1998-ci illərdə M.S.Ordubadi adına Naxçıvan Muxtar Respublika Kitabxanasında Şöbə müdiri, 30.06.1999-31.01.2005-ci illərdə Naxçıvan Dövlət Universiteti. “Qeyrət” nəşriyyatı redaktor, 31.08.1998-16.02.2011- illərdə 705 saylı hərbi hissənin orta məktəbdə müəllim, 16.02.2011-19.02.2019-cu illərdə M.S.Ordubadi adına Naxçıvan Muxtar Respublika Kitabxanası direktor, 19.02.2019-03.06.2019-cu illərdə İ.Qasımov adına Naxçıvan Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi direktor, 03.06.2019-11.09.2023-cu illərdə AMEA Naxçıvan Bölməsinin Tarix, Etnoqrafiya və Arxeologiya İnstitutunun “Etnoqrafiya” şöbəsi. Böyük elmi işçi, 11.09.2023-cü il -13.12.2025-ci illərdə Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunda baş müəllim, 13.12.2025-ci ildən Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunda kafedra müdiri vəzifəsində işləyirəm

2.Tədris etdiyi fənlər:

1.Naxçıvan etnoqrafiyası

2.Naxçıvan tarixi

3. Azərbaycan tarixi

4.Multikulturalizmə giriş

5.Dünya siyasi tarixi

3.Elmi və peşəkar inkişaf fəaliyyətləri:

3.1.Elmi məqalələri (jurnallarda və ya tematik toplularda) (sivahı şəkildə):

1. Cəlil Məmmədquluzadənin “Anamın kitabı”nda ailə , Naxçıvan Dövlət Universitetinin Xəbərləri, 2005, № 17, s.96-98.
- 2.Cəlil Məmmədquluzadə yaradıcılığında nikah münasibətləri, Tarix və onun problemləri (Nəzəri elmi-metodik jurnal). Bakı: Adiloğlu, 2005, № 4, s.205-210
3. Cəlil Məmmədquluzadənin “Meyit büsəti” hekayəsində dəfn və yas adətləri, AMEA Naxçıvan Bölməsinin Xəbərləri. 2006, № 4, s.203-208
- 4.Cəlil Məmmədquluzadənin “Anamın kitabı”nda heyvandarlığın ənənəvi xüsusiyyətlərinə dair, AMEA Naxçıvan Bölməsinin Xəbərləri. 2007, № 1, s. 78-84
- 5.Cəlil Məmmədquluzadənin “Danabaş kəndinin əhvalatları” povestində sənətkarlıq nümunələrinə dair bir neçə söz, AMEA Naxçıvan Bölməsinin Xəbərləri. 2007, № 3, s.129-136
6. Cəlil Məmmədquluzadənin “Danabaş kəndinin əhvalatları” povestində etnoqrafik çalarlar, Naxçıvan Dövlət Universitetinin Xəbərləri, 2007, № 1(21), s. 58-62
7. Cəlil Məmmədquluzadə yaradıcılığında “bəzzazlıq”, “şalbaflıq”, “Dulusçuluq” və “misgərlik”sənət nümunələrinə dair bir neçə söz, AMEA Naxçıvan Bölməsinin Xəbərləri. 2008, № 3, s.132-138
8. Cəlil Məmmədquluzadə yaradıcılığında ənənəvi tərbiyə məsələləri, Naxçıvan Dövlət Universitetinin Xəbərləri, 2008, № 4 (24), s. 282-285
9. Celil Memmetkuluzadə sanatında Novruz bayramı, Azərbaycanın panoraması. İstanbul: Uğur Matbaaçıılıq, № 5, s. 42-46
9. Mirze Celil Memmetkuluzadənin “Usta Zeynal” hikayesinde etnik karakter bilinci, Ankara: Yol Bilim Kültür Araştırma Dergisi, Eylül-Ekim 2009, say 30, s. 329-332
9. Cəlil Məmmədquluzadə yaradıcılığında “yaşınma” adətinin təsviri, Naxçıvan Dövlət Universitetinin Xəbərləri, 2009, № 2 (27), s. 87-92
10. Naxçıvanda çörəkbişirmə adəti, Folklor və etnoqrafiya jurnalı. 2009, № 3 (21), s.37-42
11. Cəlil Məmmədquluzadə yaradıcılığında XIX əsr Azərbaycan evlərinin təsviri, Naxçıvan Dövlət Universitetinin Elmi əsərləri, 2011, № 2 (42), s. 40-46

- 12.** Müstəqillik illərində Naxçıvan Muxtar Respublikasında kitabxanaların inkişafı, Naxçıvan müstəqillik illərində: hədəflər, inkişaf, nəticələr. Naxçıvan: Əcəmi, 2016, s.278-285 Kitab.
- 13.** Naxçıvanın qədim mədrəsə və kitabxanaları, Naxçıvan Dövlət Universitetinin Elmi əsərləri, 2017, № 5 (86), s.166-169
- 14.** Müstəqillik illərində Naxçıvan Muxtar Respublikası kənd əhalisinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi dövlət siyasətinin tərkib hissəsi kimi, Tarix, insan və cəmiyyət (elmi-nəzəri və elmi-metodik jurnal). Bakı, 2019, s.33-46
- 15.** Cəlil Məmmədquluzadə yaradıcılığında milli-mənəvi dəyərlərimiz-toy adətləri, Axtarışlar (ədəbiyyatşünaslıq, folklorşünaslıq, dilçilik və sənətşünaslıq). Naxçıvan: Tusi, 2019, cild 11, №3 (33)
- 16.** Ailə dəyərləri: Uşaqların tərbiyəsində ailədaxili münasibətlərin rolu, “Naxçıvan” Universitetinin Elmi əsərləri (iqtisadiyyat, filologiya, tarix, coğrafiya, pedaqogika, və psixologiya, riyaziyyat). Naxçıvan: Nuh, 2019, №4 (15). s.176-183
- 17.** 1999-cu il siyahıyaalınmasına əsasən Naxçıvan Muxtar Respublikasının kənd qadınlarının nikah vəziyyəti, təhsil səviyyəsi və doğulan uşaqların sayı, “Naxçıvan” Universitetinin Elmi əsərləri (iqtisadiyyat, filologiya, tarix, coğrafiya, pedaqogika və psixologiya, riyaziyyat). Naxçıvan: Nuh, 2020, №1(16). s.186-192
- 18.** Müstəqillik illərində Naxçıvan kəndlərində müasir ailə tipləri, AMEA Naxçıvan Bölməsinin Elmi əsərləri (ictimai və humanitar elmlər seriyası). Naxçıvan: Tusi, 2020, cild 16, № 1, s.126-130
- 19.** Naxçıvanda kənd əhalisinin təsərrüfat məişətində quşçuluq, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu. Elmi əsərlər (pedaqogika, psixologiya, tarix, riyaziyyat və informatika, biologiya, incəsənət). Naxçıvan: NMI “Məktəb”, 2020, №1(59), s.103-111
- 20.** Müstəqillik illərində Naxçıvan kənd ailəsinin ev məişəti avadanlıqları, AMEA Naxçıvan Bölməsi. Elmi əsərlər (İctimai və humanitar elmlər seriyası). Naxçıvan: Tusi, 2020, №3, s.100-107
- 21.** 1999-cu il siyahıyaalınmasına əsasən Naxçıvan Muxtar Respublikası kənd əhalisinin demografik göstəriciləri, Gəncə Dövlət Universiteti. Elmi xəbərlər (fundamental, humanitar və təbiət elmləri seriyası). Gəncə, 2020, №1, s.107-111
- 22.** Cəlil Məmmədquluzadə yaradıcılığında qonqapərvərlik adətinin təsviri, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu. Elmi əsərlər (pedaqogika, psixologiya, tarix, filologiya, riyaziyyat və informatika, biologiya, incəsənət). Naxçıvan: NMI “Məktəb, 2020, №2 (60), s. 99-104
- 23.** XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəllərində Naxçıvanda şəxsi kitabxanalar, Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi əsərlər (İctimai elmlər seriyası). Naxçıvan: Qeyrət, 2020, №2 (103), s.s.50-56
- 24.** Müstəqillik illərində Naxçıvan Muxtar Respublikasının kənd əhalisinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi dövlət siyasətinin tərkib hissəsi kimi (sosial

siyasət),Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi əsərlər (İctimai elmlər seriyası). Naxçıvan: Qeyrət, 2020, №2 (103), s.107-115

25. Naxçıvan ailə-məişətində müşahidə olunan inamlar, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu. Elmi əsərlər,Naxçıvan: NMİ “Məktəb, 2020, №3 (61), s. 100-110

26. Naxçıvan dəmir yolları,Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu. Elmi əsərlər Naxçıvan: NMİ “Məktəb, 2020, №4 (19), s. 161-166

27. Müstəqillik illərində Naxçıvan Muxtar Respublikası kənd qadınlarının ictimai fəallığının ailə məişətinə təsiri, AMEA Naxçıvan Bölməsi. Elmi əsərlər (İctimai və humanitar elmlər seriyası). Naxçıvan: Tusu, 2021, №1, s.106-111

28. Şahbuzkənd haqqında, “Naxçıvan” Universiteti. Elmi əsərlər (Naxçıvan: Nuh, 2021 №1(20), s.245-256

29. Bəzək mədəniyyəti: Tikmələr, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu. Elmi əsərlər Naxçıvan: NMİ “Məktəb”, 2021, №1 (63), s. 196-206

30. Sosial şəbəkələrin ailə dəyərlərinə təsiri,Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu. Elmi əsərlər Naxçıvan: NMİ “Məktəb, 2021, №2 (64), s. 27-34

31. Aşıq Ələsgər yaradıcılığında milli geyimlərin təsviri, AMEA Naxçıvan Bölməsi (Xüsusi buraxılış). Naxçıvan: Tusi, 2021, cild 17, s. 168-174

32. Nizami Gəncəvinin “Yeddi gözəl” poemasında rənglərin simvolikası,“Naxçıvan” Universiteti. Elmi əsərlər Naxçıvan: Nuh, 2021, №3, s. 153-164

33. Naxçıvan Muxtar Respublikasının kəndlərində ailə təsərrüfatlarının yaranması və onlara dövlət dəstəyinin göstərilməsi,AMEA Naxçıvan Bölməsi. İctimai və humanitar elmlər seriyası. Naxçıvan: Tusi, 2022, №1 s. 106-113

34.Naxçıvan Muxtar Respublikası kənd əhalisinin ailə təsərrüfatlarında arıçılıq: ənənəvilik və müasirlik,AMEA Naxçıvan Bölməsi. İctimai və humanitar elmlər seriyası. Naxçıvan: Tusi, 2022, №3 s. 121-130

35. Mustəqillik illərində Naxçıvan Muxtar Respublikası kənd əhalisinin ictimai fəallığının ailə və ailə məişətinə təsiri ,Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu. Elmi əsərlər Naxçıvan: NMİ “Məktəb, 2022 № 1 (67), s. 170-176

36. Şahbuz rayon əhalisinə nəqliyyat, rabitə və energetika xidmətinin inkişafı tarixindən, Naxçıvan” Universiteti. Elmi əsərlər Naxçıvan: Nuh, 2022, №3, s. 161-169

37. XIX əsrdə Naxçıvanda mövcud olan kəbin-nikah münasibətləri yazılı mənbələrdə, “Naxçıvan” Universiteti. Elmi əsərlər Naxçıvan: Nuh, 2022, №4, s. 163-169

38. Naxçıvan Muxtar respublikasında kənd əhalisinə göstərilən ticarət və ictimai iaşə xidməti AMEA Naxçıvan Bölməsi. İctimai və humanitar elmlər seriyası. Naxçıvan: Tusi, 2023, №1 s. 85-92

39. “Böyük bağ” haqqında,“Naxçıvan” Universiteti. Elmi əsərlər (itisadiyyat, filologiya, tarix, coğrafiya, pedaqogika və psixologiya, riyaziyyat). Naxçıvan: Nuh, 2023, №1, s. 166-170

40. Şahbuz rayonunda klub, kitabxana və muzeylərin inkişafı tarixindən, “Naxçıvan” Universiteti. Elmi əsərlər Naxçıvan: Nuh, 2023, №2, s. 121-128

41. Azərbaycanlıların Qərbi Azərbaycandan deportasiyasına dair (bir ailənin nəsillərinin taleyi haqqında materiallar əsasında), Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu. Elmi əsərlər Naxçıvan: NMI "Məktəb", 2023, №3(73), s. 170-174

42. Azərbaycanda təhsil strategiyası Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu. Elmi əsərlər Naxçıvan: NMI "Məktəb", 2023, №4, s.47-51

43. Müstəqilliyin ilk on ilində Naxçıvan bölgəsi kənd qadınlarının demoqrafik göstəriciləri, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu. Elmi əsərlər Naxçıvan: NMI "Məktəb", 2024, №1(75), s. 136-140

44. Xalqımızın maddi-mədəniyyət nümunələri: Naxçıvan tikmələri, Buta International Journal of Scientific Research. Kars/Türkiyə, file:///C:/Users/Acer_321/Downloads/buta-3162024-haziran.pdf

45. Müstəqilliyin ilk on ilində Naxçıvan bölgəsi kənd qadınlarının demoqrafik göstəriciləri, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun."Elmi əsərlər"jurnalı,"Məktəb" nəşriyyatı, <https://www.nmi.edu.az/wp-content/uploads/2024/05/Elmi-%C9%99s%C9%99r1%C9%99r-%E2%84%961-2024-yeni-mund%C9%99ricat.pdf>

46. Xalqımızın maddi-mədəniyyət nümunələri: Naxçıvan tikmələri, Buta International Journal of Scientific Research. Kars/Türkiyə, file:///C:/Users/Acer_321/Downloads/buta-3162024-haziran.pdf

47. Tarix təhsili və təlimi, onların əsas kateqoriyaları, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun."Elmi əsərlər"jurnalı,"Məktəb" nəşriyyatı, № 3

3.2.Konfrans materialları (siyahı şəklində):

1. Cəlil Məmmədquluzadənin "Arvad məsələsi" məqaləsində qadına münasibət, Aspirantların və gənc tədqiqatçıların XI respublika elmi konfransının materialları. Bakı: Adiloğlu, 2006, s.248-250

2. Cəlil Məmmədquluzadə yaradıcılığında maddi-mədəniyyət nümunəsi- evlərin tipləri,Cəlil Məmmədquluzadənin 150 illik yubileyinə həsr olunmuş respublika elmi konfransının materialları. Naxçıvan: Qeyrət, 2019, s.127-131

3. Naxçıvan maldarlarının köç yolları,Naxçıvan: "Mədəniyyətlərin Qovuşduğu Məkan", Benəlxalq konfrans materialları. Naxçıvan: Əcəmi, 2021, s. 45-50

4. Qədim Naxçıvan diyarının meydanları,Beynəlxalq İpək Yolu və Naxçıvan mövzusunda Beynəlxalq elmi konfrans materialları. Naxçıvan, 2022, 22-23 noyabr, s.378-384

5. Azərbaycanda dövlət qadın siyasətinin formalaşması ümummillə lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır, AMEA Naxçıvan Bölməsi/ Heydər Əliyev ideyaları və müasir dövr.(17-18 aprel 2023-cü ildə keçirilən respublika konfransının materialları. I hissə). Naxçıvan: Tusi, 2023, 205s, s.168-173

6. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şahbuz bölgəsi əhalisinin etnogenezi, Multidisciplinary International Scientific Symposium A Glorious Page in Azerbaijani History- Operation"Iron Fist" Dedicated to the Day of Restoration of

the Territorial Integrity of Azerbaijan. Proceedings Book. The 27st of April 2024. Eskishchir/Türkiye, s.391-400

7. The issue of national idea in Mirza Jalil's story "Usta Zeynal" (Master Zeynal), International Scientific Symposium "Turkish Glorious Victory: Return To Western Azerbaijan/Proceedings Book. The 28th of May 2024. Eskishchir/Türkiye, s.113-117

8. Muxtariyyətin bəhrəsi: Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun yaranması və fəaliyyəti, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu. "Naxçıvanda təhsilin muxtariyyət dövrü: Problemlər, həllər, perspektivlər" mövzusunda Respublika elmi konfransının materialları. Naxçıvan, 05 mart 2024

9. Qərbi Azərbaycan geyim mədəniyyəti, Naxçıvan Dövlət Universiteti. "Qərbi Azərbaycana qayıdış" festivallı-konqres, 21-22 iyun. Naxçıvan, 2024

10. The issue of national idea in Mirza Jalil's story "Usta Zeynal" (Master Zeynal), International Scientific Symposium "Turkish Glorious Victory: Return To Western Azerbaijan/Proceedings Book. (Eskishchir/Türkiye), file:///C:/Users/Acer_321/Downloads/International_Scientific_Symposium_Turki.pdf

11. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şahbuz bölgəsi əhalisinin etnogenezi, Multidisciplinary International Scientific Symposium "Glorious Page in Azerbaijani History- Operation "Iron Fist" Dedicated to the Day of Restoration of the Territorial Integrity of Azerbaijan. Proceedings Book. (Eskishchir/Türkiye), file:///C:/Users/Acer_321/Downloads/Multidisciplinary_International_Scientif.pdf

3.3. Elmi və ya tədris (metodik) xarakterli kitabları (kitabçaları) (siyahı şəklində):

1. Cəlil Məmmədquluzadə yaradıcılığında etnoqrafiya məsələləri (monoqrafiya), Naxçıvan: "Əcəmi" NPB, 2020

2. "Şərq qapısı" qəzetinin nəşri tarixi və inkişaf yolu (Məqalələr toplusu) kitab. Naxçıvan: "Əcəmi" NPB, 2021, s.148-160

3. Naxçıvan etnoqrafiyası. İki cild. I cild. Bakı: Elm və təhsil, 2023

4. Naxçıvan etnoqrafiyası. İki cild. II cild. Kitəb Bakı: Elm və təhsil, 2024

5. Naxçıvan etnoqrafiyası fənn proqramı - Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun Elmi Şurasının 16 fevral 2024-cü il tarixli 07 Növlü iclas qərarına əsasən çap edilməsinə icazə verilmişdir.

6. Naxçıvan tarixi fənn proqramı - Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun Elmi Şurasının 16 fevral 2024-cü il tarixli 07 Növlü iclas qərarına əsasən çap edilməsinə icazə verilmişdir.

3.4. Təlim və kurs sertifikatları (siyahı şəklində):

4. İctimai və yaradıcılıq fəaliyyəti

5. Mükafatları

6. Digər